

РЕШЕНИЕ

№ 372

гр. София, 24.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-15, в публично заседание на петнадесети октомври през две хиляди двадесет и пета година в следния състав:

Председател: Петър Теодосиев

при участието на секретаря Галина Ил. С.ова
като разгледа докладваното от Петър Теодосиев Търговско дело № 20241100901878 по описа за 2024 година

Предмет на делото са предявени от „Медицински център по офталмология-Ресбиомед“ ЕООД срещу Националната здравноосигурителна каса при условията на обективно кумулативно съединяване: 1) главен осъдителен иск с правно основание чл. 266, ал. 1, вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 45, ал. 1, вр. чл. 59, ал. 1 ЗЗО за сумата 70 962,00 лева – неизплатено възнаграждение, дължимо по договор №22-6959/22.05.2018г. за предоставена медицинска помощ по амбулаторни процедури в периода от 01.02.2019г. до 31.12.2019г.; 2) акцесорен осъдителен иск с правно основание чл. 86, ал. 1, изр. 1 ЗЗД за сумата 36 046,40 лева – лихви за забава, изтекли върху главното вземане в периода от 01.01.2020г. до 13.03.2020г. и от 20.05.2020г. до 12.09.2024г.

Ответникът оспорва исковете по основание с възражения, че не дължи плащане на възнаграждение за предоставена медицинска помощ над предвидените в процесния договор лимити.

Оспорва исковете и по размер с възражения за изтекла тригодишна погасителна давност по отношение на предявените вземания за главници и лихви, евентуално петгодишна погасителна давност по отношение на част от вземанията за главници.

Сключването и съдържанието на процесния договор №22-6959/22.05.2018г. за предоставяне на медицинска помощ на здравноосигурени лица и допълнителните споразумения към него, както и видът и обемът на предоставената и отчетена от ищеца в процесния период медицинска помощ в обхвата на договора с обща стойност 70 962,00 лева над размерите на предвидените в договора лимити за заплащане от здравноосигурителната каса, не са предмет на спор между страните, а се и установяват от писмените доказателства по делото.

Възраженията на ответника, че не дължи плащане на възнаграждение за предоставената медицинска помощ със стойности над предвидените лимити, са неоснователни, тъй като разпоредбата на чл. 55а, ал. 2 ЗЗО, на която са основани, е обявена за противоконституционна с

решение №6 от 11.04.2024г. по к.д. №15/2023г. на КС, а според трайно установената съдебна практика по приложението на чл. 45 и чл. 59 ЗЗО (включително постановената преди решението на КС и обстойно цитирана например в определение №3210 от 02.12.2024г. по т.д. №742/2024г. на ВКС, II ТО) предвидените в договорите между НЗОК и изпълнителите на медицинска помощ стойности на медицинските дейности са прогнозни и не изключват заплащането на престираните от лечебното заведение дейности по чл. 45 ЗЗО при превишение на уговорените лимити, а самите клаузи в договорите, с които е предвидена забрана за изпълнителя да отчита дейности, лекарствени продукти или медицински изделия на стойности, надвишаващи лимитите за съответния месец, респективно право на възложителя да откаже плащане на изпълнителя на предоставена медицинска помощ над лимитите, са нищожни съгласно чл. 26, ал. 1, пр. 1 ЗЗД поради противоречие с императивните разпоредби на чл. 4, ал. 1, чл. 55, ал. 3, т. 2, чл. 35, ал. 1, т. 1-3, чл. 25 и чл. 26 ЗЗО.

Възраженията на ответника, че по отношение на процесните вземания за възнаграждения за предоставената медицинска помощ над предвидените лимити е приложима кратката тригодишна погасителна давност по чл. 111, б. „в“ ЗЗД също са неоснователни, тъй като вземанията нямат периодичен характер, включително в смисъла, разяснен с тълкувателно решение №3 от 18.05.2012г. по тълк.д. №3/2011г. на ВКС, поради което същите се погасяват с изтичане на общия петгодишен давностен срок по чл. 110 ЗЗД (изрично в този смисъл решение №152 от 02.02.2021г. по т.д. №385/2020г. на ВКС, II ТО).

Съгласно чл. 114, ал. 1 ЗЗД давността по отношение на вземанията започва да тече от датата на изискуемостта им, която по отношение на вземанията за възнаграждения за дейности в обхвата на гарантирания на здравноосигурените лица пакет здравни дейности, но над определените лимити, настъпва в края на финансовата година, през която са извършени тези дейности (изрично в този смисъл решение №141 от 21.09.2021г. по т.д. №2586/2019г. на ВКС, I ТО и решение №47 от 19.04.2022г. по т.д. №418/2021г. на ВКС, II ТО), което в случая означава, че давността по отношение на предявените вземания на ищеца е започнала да тече на 31.12.2019г.

От посочената дата до датата 13.09.2024г., на която е подадена исковата молба и давността е прекъсната съгласно чл. 116, б. „б“ ЗЗД, е изтекъл период от време, който е по-кратък от приложимия петгодишен давностен срок по чл. 110 ЗЗД, поради което и по изложените съображения възражението на ответника за изтекла погасителна давност по отношение на предявените главни вземания за възнаграждения по чл. 45, ал. 1, вр. чл. 59, ал. 1 ЗЗО също се явява неоснователно, а искът за присъждане на вземанията се явява доказан по основание и за пълния му предявен размер.

Частично основателно е възражението на ответника за изтекла погасителна давност по отношение на предявените вземания за лихви за забава, по отношение на които е приложим предвидения в чл. 111, б. „в“ ЗЗД тригодишен давностен срок, като съгласно цитираната разпоредба и като последица от възражението в отговора срещу исковата молба погасени за вземанията на ищеца за лихви, изтекли в период повече от три години преди датата на подаване на исковата молбата, тоест вземанията за лихви, изтекли до 13.09.2021г.

Лихвите за забава, изтекли върху главните вземания на ищеца за сумата 70 962,00 лева в периода от 13.09.2021г. до 12.09.2024г., изчислени по реда на чл. 86, ал. 2 ЗЗД, вр. ПМС №426 от 18.12.2014г. на база основния лихвен процент на БНБ за посочения период, увеличен с десет пункта, възлизат на сумата 25 131,38 лева.

Искът за лихви се явява основателен и следва да бъде уважен за посочения размер и

период, като за разликата до пълния му предявен размер от 36 046,40 лева и периода преди 13.09.2021г. подлежи на отхвърляне.

В забава по отношение на главните вземания за възнаграждения по чл. 45, ал. 1, вр. чл. 59, ал. 1 ЗЗО ответникът продължава да бъде и след датата на исковата молба, поради което и с оглед заявената от ищеца претенция по реда на чл. 214, ал. 2 ГПК следва да му бъде присъдена и законна лихва върху тези вземания след посочената дата.

С оглед изхода на делото и съгласно чл. 78, ал. 1 ГПК в тежест на ответника е да възстанови част от разносните, които ищецът е направил за предявените искове, съразмерна на уважената им част, а съгласно чл. 78, ал. 3 ГПК в тежест на ищеца е да заплати възнаграждение по чл. 78, ал. 8 ГПК за представителството на ответника от юрисконсулт, съразмерно на отхвърлената част от исковите.

Съгласно чл. 12 ЗВЕРБ произнасянето по исковите и по претенциите на страните за разноски съдът дължи да постанови в равностойността им в евро, изчислена по правилата на чл. 13, ал. 1 ЗВЕРБ.

Така мотивиран, Софийски градски съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА Националната здравноосигурителна каса с адрес гр. София, ул. Кричим №1 да заплати на „Медицински център по офталмология-Ресбиомед“ ЕООД с ЕИК 201690951, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. Алдомировска №144 на основание чл. 266, ал. 1, вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 45, ал. 1, вр. чл. 59, ал. 1 ЗЗО сумата 36 282,30 евро – неизплатено възнаграждение, дължимо по договор №22-6959/22.05.2018г. за предоставена медицинска помощ по амбулаторни процедури в периода от 01.02.2019г. до 31.12.2019г., ведно със законната лихва от 13.09.2024г. до изплащането на сумата, на основание чл. 86, ал. 1, изр. 1 ЗЗД сумата 12 849,47 евро – лихви за забава, изтекли върху главното вземане за възнаграждение в периода от 13.09.2021г. до 12.09.2024г., а на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата 6 075,69 евро – съдебни разноски, като **ОТХВЪРЛЯ** иска с правно основание чл. 86, ал. 1, изр. 1 ЗЗД в частта му, в която е предявен за разликата над 12 849,47 евро до пълния претендиран размер от 18430,24 евро и за периода от 01.01.2020г. до 13.09.2021г.

ОСЪЖДА „Медицински център по офталмология-Ресбиомед“ ЕООД с ЕИК 201690951, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. Алдомировска №144 да заплати на Националната здравноосигурителна каса с адрес гр. София, ул. Кричим №1 на основание чл. 78, ал. 3 и 8 ГПК сумата 15,65 евро – юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да се обжалва пред Софийски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му.

Съдия при Софийски градски съд: _____